

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Länsmuseet Gävleborg, Topografiska arkivet
 Länsmuseet Gävleborg, Ärendearkivet
 Länsstyrelsen Gävleborg, Kulturmiljöenhetens arkiv
 Nisbeth, Åke: ”Den gamla kyrkan var från 1100-talet”. *Hudiksvalls Nyheter* 22/10 1952
 Nisbeth, Åke: *Jättendals kyrka*. Uppsala 1953
 Olsson, Anna: *Jättendals kyrka. Antikvarisk kontroll vid fasadrenovering*. Gävle 2001
 Persson, Klas-Göran, Jättendals församling, muntlig uppgift
 Riksantikvarieämbetet, ATA, K-byråns arkiv, Hälsingland, Jättendals kyrka
 Riksantikvarieämbetet, ATA, Hälsingland, Jättendals kyrka
 Swing, Maja-Lena, Jättendals församling, muntlig uppgift
 Widmark, P.H: *Beskrivning över provinsen Hälsingland*. Ljusdal 1945

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1200-tal	Stenkyrka byggs.	Nisbeth 1953
Medeltidens slut	Förlängning åt öster. Sakristia, vapenhus och tegelvalv tillkommer.	Nisbeth 1953
1578	Reparationsarbeten.	Widmark
1650-tal	Reparation av tornet.	Nisbeth 1953
1680-tal	Läggning av spån och tjärning av taken.	Nisbeth 1953
1736	Ett runt fönster längst i väster på den södra sidan togs upp.	Nisbeth 1953
1753	Ny tornspira byggs av Hans Larsson, Bergsjö.	Nisbeth 1953
1775	Ny sakristia i sten byggs av Daniel Hagman, Sundsvall.	Nisbeth 1953
1800	5 maj brinner den gamla kyrkan. Delar av murarna och ett flertal inventarier klarade branden.	Nisbeth 1953
1801	Ritningar upprättade av Gustaf af Sillén fastställs av regeringen. Sakristian från år 1775 och delar av murarna i norr och öster behålls från den gamla kyrkan. Som byggmästare anlitas A. Caspolin från Hudiksvall och Daniel Hagman från Sundsvall.	Nisbeth 1953
1802	Den nya kyrkan tas i bruk.	Nisbeth 1953
1805	Läktaren färdigställd. Uppförande av stigport efter ritningar av A. Caspolin.	Nisbeth 1953
1813	Predikstol av Jonas Edler installeras.	Nisbeth 1953
1815	Predikstolen målad och förgylld av Jonas Edler.	Nisbeth 1953
1824	Invigning.	Nisbeth 1953
1839	Orgel tillverkad av Lars Niclas Nordqvist, Alfta, installeras och orgelläktare färdigställs.	Nisbeth 1953, Swing
1850-tal	Exteriör renovering.	Nisbeth 1952

1883-84	Byte av spåntak till järnplåttak. Avfärgning av fasaderna?	Nisbeth 1953, Olsson 2001
1916	Utvidgning av kyrkogården söderut. Järnstaketet, tillverkat av Olle Lönnman i Vallen, tillkommer.	Persson
1930	Invändig renovering enligt program av August Engberg, Byggnadsstyrelsen. Putsarbeten? Utbyte av fönster?	ATA
1947	Utvidgning av kyrkogården åt öster.	Länsstyrelsen, Persson
1946-47	Uppförande av bårhus efter ritningar av August Engberg.	Länsstyrelsen, Persson
1957-58	Utvidgning av kyrkogården.	Länsstyrelsen, Persson
1963	Installation av elvärme.	Persson
1964	Innanfönster installeras och korffönstren förses med färgat glas av Jonas Andersson, Jättendal.	Persson
1971	Fasadrenovering efter handlingar upprättade av Uno Söderberg och Berndt Gruvstedt 27/5 1969. Stiglucka och interiören (?) renoveras. Kopparplåt ersätter järnplåt på taket, grunden förses med cementputs.	ATA
1977	Omputsning av tornet (enbart?)	ATA
1983	Norra och östra fasaderna på tornet nätarmeras och omputas av Hudiksvalls fasadrenoveringar.	Persson
1986	Södra och västra fasaderna på tornet nätarmeras och omputas av Hudiksvalls fasadrenoveringar.	Persson
1984	Textil av Karin Eriksson-Trennhem placeras mot kyrkans södra vägg, framför en murstock.	Swing
1984-85	Konserveringsarbeten på predikstol, altarpupsats, orgelfasad. Orgelrenovering. Rengöring väggar. Ommålning listverk, bänkar. Ombyggnad altarring.	Ärendearkivet
1986-87	Åtgärdande av ventilationsöppningar i grunden och mögelsanering av golvbjälklag under läktare.	ATA
1987	Toalett- och förrådsutrymmen byggs under läktare enligt handling av Lannås Konsult AB 1987-01-07.	Ärendearkivet
1987?	Tillbyggnad av församlingsgård.	Länsstyrelsen
1997	Renovering av golv i sakristian. Nytt textilskåp. Putsning och avfärgning av stigporten. Fasadrenovering gravkapell.	Topografiska arkivet
1997-98	Minneslund anläggs.	Länsstyrelsen, Persson
1999	Fasadrenovering, reparation av tornhuv, lanternin och golvbjälklag i vapenhuset samt plåtarbeten.	Olsson 2001
2001	Storklockans axel skadades så att klockan hängde snett och slog i klockbocken	Muntligt: kyrk- vaktmästaren
2003	Putsning.	Ärendearkivet
2003	Installation av brand- och inbrottslarm	Muntligt, kyrk- vaktmästaren